UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CL.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96504

Visual Library

fuit adiecta petitioni, & exactioni ex diſpoſitione hominis, hoc eſt ipſorũ contrahentiũ, & in eodẽ obligationis inſtrumento, nam primo caſu dies interpellat pro homine, & debitorem in mora cõſtituit d.l. fi. C. de iure dotiũ, ubi caſus, ſecundo autẽ caſu nequaquã, ut per Bal. in d.c. 1. in fi. & in d.l. fi. ĩ fi. & per Alexãdrũ. & Bald. in poſt gloſam in d.l. ſi unus. §. 1. Cuius diuer
10 ſitatis dicit, quia † durius cum lege, quã cũ homine agitur. l. ſi libertus. ff. de iure patron. quamuis mitius agatur cum lege, quã cum eius miniſtro. l. celſus. cũ ſimil. ff. de arbi. & ita in indiuidio declarat Cyn. in l. magnã. C. de ꝯſh. & cõm. ſtip. ¶ Tertio principaliter pro reſponſione eorũ, quæ dicit Iaſ. in d.l. ſi ex legati. cauſa poſt Bal. ibi. ſaluando ea, quæ ſupra ſequutus fui ex mente eiuſdẽ Bald. in d.c. 1. in fin. & Alex. in d.l. ſi unus, conſidero, ꝙ poſito, doctrinã Bal. & Iaſ. in d.l. ſi ex legati cauſa eſſe ueram. tñ ea caſui noſtro non ꝯdicit, ſed illi potius inſeruit, & iudicio meo põt retorqueri:
11 † Dicit enim ibi Bal. ꝙ qñ dies certa eſt appoſita non ſolutioni, ſed petitioni, aut illa dies eſt interpoſita creditori, ut quia dictũ fuerit, ꝙ creditor ante paſcha non poſſit petere, uel exigere, & tunc dies pro homine interpellat, ut per gloſam in d.l. ſi duo. in ſin. & in hoc caſu loquitur etiã Iaſ. ut clarè ex eius uerbis colligitur, ac ẽt ex uerbis Bald. qui ita loquitur. in .l. 2. in ult. col. C. qñ dies lega. ced. aut eſt interpoſita debitori, & tunc ſecus, uidelicet ꝙ non interpellat, ut ꝑ hæc iura d.l. promiſſor. §. 1. & hoc idẽ dixit Bal. in d.l. fin. in pen. col. circa prin. C. de iure dotiũ per tex. in d.l. promiſſor inductũ. ut ibi per eũ. Nec dicatur, ꝙ cum Bal. in d.l. ſi ex legati diſtinguendo dicit. aliàs ſi dies debitori fuit interpoſita, uoluerit intelligere, qñ dies certa fuit interpoſita ſolutioni debitoris, & ſic ipſi debitori, non aũt qñ fuit interpoſita petitioni, ſeu exactioni, qñ tunc dies nõ põt dici adiecta debitori, ſed creditori, quia hæc intelligentia ſtare nõ põt, & uerba Bal. ibi ſic intelligi nequeunt duplici reſpectu, primo quia Bald. ponit dubiũ, & qõnem, qñ dies fuit adiecta non ſolutioni, ſed petitioni, & exactioni, & ſuper hoc caſu Bal. diſtinguit, an dies illa ſit interpoſita creditori, an uerò debitori, ut ſupra. Secundo reſpectu uerba Bal. non poſſunt eo mõ intelligi, nec declarari, niſi qñ dicit, ꝙ ſi dies ſit interpoſita debitori, hoc uoluiſſet dicere hoc eſt ſolutioni debitoris, falſum omnino eſſet, ꝙ talis dies nõ interpellaret, prout ipſe non interpellare affirmat, cũ nullus neget, imò oẽs fateãtur, ꝙ dies interpoſita ſolutioni debitoris interpellat pro homine, ut per oẽs in d. l. ſi ex legati. & eſt textus litterã in d.l. magnã. C. de cõtrahẽ. & cõmit. ſtip. & l. inſectitiæ. ff. de actio. & obl. cũ ſimil. ſed Bal. in d.l. ſi ex legati negat diẽ interpellare, qñ eſt interpoſita debitori, ergo non loquitur, qñ dies eſt appoſita ſolutioni, ſed quãdo eſt appoſita petitioni, ſeu exactioni, & dies fuit interpoſita debitori, & ad eũ relata, prout clarè loquiť, neque hoc negari põt. Dicitur autem dies, quæ eſt exactioni, ſeu petitioni appoſita, eſſe creditori interpoſita, quãdo uerba expreſsè fuerũt ad creditorem relata, ut in terminis exẽplificat Iaſ. poſt Bald. in d.l. ſi ex legati. & de ſe patet, dicendo qñ dies appoſita ipſi creditori, puta debes mihi decẽ, & ꝑmitto non petere uſque ad paſcha. Ecce qũo dies dicitur creditori interpoſita, hoc eſt, quando uerba expreſsè ſunt ad illum relata. Interpoſita autem debitori dicetur, quando uerba expreſsè ad debitorem erunt relata, non facta expreſſa mentione creditoris, puta dicẽdo, quod non poſſit fieri exactio contra debitorẽ, ſeu quod non poſſit peti, nec exigi à debitore, & quãuis ſubintelligatur per creditorem, tamen hoc quoad effectũ de quo quærimus, non debet eſſe in conſideratione, ſicut quãdo uerba ſunt interpoſita creditori ex preſsè, ꝙ ipſe non poſſit petere, uel exigere, nõ eſt in cõſideratione, ꝙ tacitè, & neceſſario ſubintelligatur, hoc eſt à debitore, qm̃ ſolũ uerba expreſſa debent cõſiderari, ad quẽ fuerint relata, ut colligitur ex exẽplo Iaſ. ac ẽt Bal. in d.l. ſi ex legati. & in d.l. fi. in fin. ſed in terminis noſtris tẽpus, quod fuit appoſitũ exactioni, fuit interpoſitũ debitori, hoc eſt cõductori, qa uerba expreſsè fuerunt ad conductorẽ relata, ut cõſtat ex inſpectione inſtrumenti ibi, ita tamẽ quod nõ poſſit fieri exactio cõtra ipſum cõductorẽ, niſi poſt feſtũ natiuitatis, ergo tale tẽpus non dicetur interpellaſſe, nec cõductorẽ in mora cõſtituiſſe. Et hoc mõ declarãdo, apparet doctrinã Bal. in d.l. ſi ex legati cauſa nõ facere in oppoſitũ, ſed potius ad fauorẽ cõductoris, diſtinctionẽ illius cõtra aduerſarios retorquẽdo, ut dictũ eſt. Præterea Bal. in d.c. 1. in fi. & Alex. in d.l. ſi unus. §. 1. indiſtinctè uolũt, diẽ petitioni, & exactioni adiectã nõ interpellare, ẽt ſi creditori ſit interpoſita. Et poſito, diſtinctionẽ Baldi in d.l. ſi ex legati cauſa eſſe uerã, illa in caſu noſtro potius pro cõductore, quã cõtra ipſum facit. Et ideo concludendũ eſt ipſum nõ fuiſſe in mora, nec fuiſſe interpellatũ per diẽ appoſitã, neq; ẽt per hominis interpellationẽ. Et propterea nõ ſeq-
12 tur, ꝙ is à iure ſuo cecidiſſe dicatur. Et † in dubio ſemper faciẽda eſt interpretatio, ut cõductor ꝑꝑ nõ ſolutionẽ non dicatur cecidiſſe ẽt, quãdo ſoluere iurauit. tum quia ſemper in dubio facienda eſt interpretatio, ne quis per iuriũ incurriſſe dicatur. c. quemadmodũ. de iureiur. l. fin. ff. qui ſatiſd. cog. & l. fin. C. de non nu. pec. & facit id, quod habetur per moder. in d.l. ſi quis
13 maior. C. de tranſac. tum quia † quælibet iuſta cauſa à pœna etiam caducitatis excuſat, ut habetur per gl. & docto. ibique Alex. in apoſtil. ad Bar. in l. ſi conſtat. C. de compenſat. & Bar. in l. gerit. col. 8. ff. de aquir. hær. & ita iuris eſſe magis uiſum eſt. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Conductor etiam per unicã ceſſationẽ ſolutionis penſionis, & canonis ſuo tempore non factæ põt propria auctoritate ab uſu rei conductæ expelli, quãdo certo tẽpore ſoluere iurauit, & quare hoc fuit inductum num. 7. & quomodo intelligatur nu. 25.*

2 *Moræ purgatio non admittitur, ubicunque quis eſt ipſo iure priuatus: & ubi iuramentum interuenit num. 4. & quare num. 8. Quod limitatur nume. 33. & 34.*

3 *Conductor iurans ſoluere canonem, ſeu affictum certo tempore ſi eo tempore etiam ſemel tantum non ſoluat, ipſo iure priuatur re locata, & omni contractus locationis commodo. Et quomodo, & quando hoc procedat, declaratur num. 11. & 32.*

4 *Nec moram purgare poteſt, ut is ius ſuum amiſſum recuperet. Quod tamen declaratur, & limitatur num. 10. 32. 33. et 34.*

5 *Conductor ſimplex ad modicum tempus per unicam ceſſationem ſolutionis pẽſionis poteſt à locatore expelli. & quomodo n. 35.*

6 *Pactum de ingrediendo bona conductoris propria auctoritate, ſi promiſſis fuerit contrauentum, an quando, & quomodo etiam contra hæredem minorẽ poſſit ex facto præterito defuncti exerceri, & nu. 36. ubi plenius declaratur.*

9 *Iuramentum reſpectu reatus periurij eſt perſonale, nec ad hæredes tranſit.*

11 *Conductor ut ob ceßationem ſolutionis canonis cadat etiam ipſo iure à iure ſuo & à locatione, requiritur declaratio locatoris.*

12 *Et ſecundum aliquos quandoque etiam ſententia.*

13 *Statutum Bononienſe ſub rub. de pœna uenden. rem alien. in §. liceat etiam loquens de locationibus locum non habet in locationibus factis ad affictum franchandum, nec in mixtis ſapiẽtibus naturam cõtractus innominati, ſed in meris, & ſimplicibus locationibus. Nec locum habet etiam quando de tranſlatione, ſeu acquiſitione dominij ageretur num. 22.*

14 *Locatio facta ad affictum francandum non eſt mera, & pura locatio, ſed mixta, & eſt potius contractus conſuetudinarius, & innominatus.*

&

& an contractui meræ locationis aßimiletur, illique aſſimiletur, an uerò ei diſſimilis ſit. nu. 16.

15 *Contractus conſuetudinarius, & à conſuetudine inuentus cenſetur contractus innominatus, niſi à conſuetudine, uel à iure forma ei cum nomine data eſſet.*

17 *Statutum loquens de contractu uenditionis non extenditur ad contractum permutationis.*

18 *Argumentum de contractu permutationis ad contractum uenditionis, & è contra non procedit, & quare.*

19 *Caſus ſimiles in materia ſtatutorum qui dicantur.*

20 *Locatio mera, & locatio ad affictũ francandum quoad expulſionẽ conductoris ob non ſolutionem canonis differunt, & quomodo.*

21 *Locationis tempore finito, quòd res cenſeatur reconducta, ſi conductor in conductione perſeuerauerit, intelligitur de mera locatione, nõ aũt quãdo de acquiſitione, ſeu trãslatiõe dominij ageret.*

23 *Statuta in dubio ſemper ſunt intelligenda, ut ius commune minus, quàm fieri poßit, lædant, & ſemper ſecundum ius commune ſunt interpretanda, & ad ius commune reducenda.*

24 *Maximè quando ſtatuta ferè idem ponunt, quod ius commune.*

25 *Conductor ad modicum tempus licet ob unicam ſolutionis penſionis ceſſationem poßit à iure ſuo expelli, poteſt tamen ſoluendo, & purgando moram uſum rei recuperare.*

26 *Statutum aliquid noui etiam leue, & minimum vltra ius commune inducere ſufficit.*

27 *Statutum ſatis dicitur aliquid addere iuri communi, quando confirmat illud idem, quod fuit à iure communi inductum.*

28 *Statutum, quòd uictus victori debeat in expenſis condemnari, intelligitur, niſi uictus iuſtam litigandi cauſam habuerit.*

29 *Statutũ ſatis dicitur iuri cõi addere, ne ſit ſuperfluum, quando diſpoſitũ per ius cõe generaliter, ſeu uerbis generalibus ſtatuitur per ſtatutum ſpecialiter, et uerbis magis claris, atque ſpecificis.*

30 *Statutum ultra ius commune nil diſponere tolleratur, quando intelligendo illud, ut aliquid ultra ius commune induceret, abſurdum, & contrarietas, ſeu iuris correctio reſultaret.*

31 *Statutum, & lex ſemper debet intelligi, ne reſultet correctio, niſi ea ex uerbis claris colligeretur.*

33 *Mora de iure canonico, & eius æquitate quandocũque ſemper purgari poteſt, citra tamen præiudicium, & intereſſe aduerſarij ẽt in caſibus, in quibus alias moræ purgatio non admitteretur.*

34 *Difficultas ſolutionis, & præſtationis licet non excuſet ab obligatione, & commiſſione moræ, excuſat tamen à pęna periurij.*

36 *Pactum ſimpliciter factum cenſetur etiam pro hæredibus factum actiuè, & paſſiuè.*

EPITOME.

Locatione rei facta ad affictum francandum ſub certo annuo affictu, quem conductor certo tempore ſoluere cum iuramento promiſit, & cum pacto de ingrediendo bona conductoris propria auctoritate ſine licentia iudicis, ſi conuentis contrauentum fuiſſet, ſi conductor vnicum affictum ſoluere ceſſauit, & ipſi uiuenti locator nihil oppoſuit, nec declarauit, ſe nolle amplius in locatione perſeuerare, immò ipſum eodem modo re locata uti, & frui permiſit, conductore poſtea mortuo, non poteſt locator ob dictã unicam ſolutionis affictus ceſſationẽ propria auctoritate rẽ locatã ingredi, & ab illius uſu filios, & hæredes conductoris minores expellere, ẽt ſtante loci ſtatuto, prout Bononiæ, ꝙ liceat locatori propria auctoritate expellere colonũ, uel inquilinum, uel aliũ quẽcunq; habentẽ cauſam à prædictis qui ceſſauerit penſionẽ debitã, ſeu affictũ in termino ſoluere: quod ſtatutũ in locatione ad affictum francãdũ facta locũ nõ habere, & quomodo debeat intelligi, hic demõſtrat̃.

CASVS CONSILII.

Q*VIDAM magiſter Petruſmaria de Saßuno quandam eius poſſeßionem cuidam Alberto de Bolognettis longè minoris uendidit, quàm ualeret, quam poßeßionem poſtea idẽ magiſter Petruſmaria à dicto Alberto condu… fictum francandum ad tempus, & terminum … norũ ſub certo annuo affictu, ſoluẽdo in feſto … chaelis cum iuramento &c. ut ex inſtrument… de confectis conſtat. Quibus peractis magiſter … maria affictum primi anni in feſto ſancti Mi… uere omiſit. De qua ſolutionis ceſſatione du… Petruſmaria uixit, Albertus præfatus nihil … nec declarauit, ſe nolle amplius in dicta lo… ſeuerare, quinimò ipſum, donec uixit, eode… la uti, & frui permiſit, eidemq; utendi, & … tientiam præſtitit: cumq; poſtea dictus … truſmaria de menſe Ianuarij mortuus fu… tribus filijs infantibus, quibus nondum de … ſum fuit, quo mediante ipſi paternam hered… re, ſeu illi ſe immiſcere uel ſimpliciter, uel … cio legis, & inuentarij poſſent, Albertus ant… tendens dictum magiſtrum Petrummariam, … ſiuè eius filios, & hæredes ob ceßationem pr… lutionis affictus primi anni à iure ſuo, & a re … cidiße, atque conuentis contraueniße, dictam … nẽ, ut ſupra locatã, propria auctoritate ingr… Quo factum eſt, ut nunc dubitetur, an poſt m… cti magiſtri Petrimariæ, qui unicum affict… tempore ſoluere omiſit, licitum fuerit prædi… propria auctoritate, uel etiã cũ licentia iud… tã ingredi, & filios infantes dicti magiſtri P… ob ceßationem prædictã ab illius perpetuo uſu … atq; eijcere.*

CONSILIVM CL…

V Iſo dubio ſupra in p̃narrato the… poſito, uidetur prima fronte dic… citum ipſi Alberto fuiſſe propria … tate rem locatam ingredi, & ab … filios dicti magiſtri Petrimariæ expellere at… re; Et hoc in primis ex diſpoſitione ſtatuti … rubrica de pœna uendentis rẽ alienã. in § … ubi huius dubitationis deciſio poni uidet… do hoc idem uidetur illi permiſſum fuiſſe …

1 tione iuris cõmunis: quo cauetur, † ꝙ qu… ctor propter ceſſationẽ ſolutionis unius … tum non poſſit à perpetuo uſu rei conduc… qñ requiritur ceſſatio per biennium, ad … Bald. in auth. qui rem. C. de ſacroſanc. eccl. … ædem. C. locati. & ubique Paul. de Caſt. & Sal… Iacob. Butrig. & per Ant. de Butr. & alios in c. … de loca. & eſt cõmunis opinio, tamẽ ſecus eſt … ſet certo tẽpore ſolui iuratũ, & non fuiſſet … quia ẽt per unicam ceſſationem ſolutionis … re non factę locator poteſt propria auctori… ctorem ẽt à perpetuo uſu rei expellere, & … nã, & odium conductoris periurantis, qui … periurii ab omni iure ſuo excluditur, & no… ut de hoc eſt tex. in terminis, ubi Bald. hoc … querelam. de iureiuran. quod dictũ ſcriben… quuntur, & maximè Alex. in conſ. 85. & 126. … ſecundũ ipſum bonus eſt tex. in l. ſi quis mai…

2 Bar. & oẽs ſcribentes. C. de tranſactio. ¶ Te… cunque quis eſt ipſo iure priuatus, purgatio m… admittitur, ut in c. literas. de ſupplen. neglig. … ibi not. in c. licet canon. de elect. in 6. & not. in … ra. de reg. iur. in 6. & per ſcriben. in l. ſi inſulam …

3 uerb. oblig. ſed † qñ conductor canonẽ, ſeu af… certo tẽpore ſoluere iurauit, propter unicam ce… nem tantum ipſo iure priuatur re locata, & …

modo, quod ex contractu locationis habere, & cōſe-
qui poterat, ex eo, quia uenit contra iuramētum ſuū, ut eſt
tex. in d. l. ſi quis maior. & ibi Alex. & in dd. conſ. & in
d. c. querelā. ergo † purgatio moræ nō admittetur, ut ſol
uendo canonem tpe debito non ſolutū ius prius amiſ
ſum recuperet: & hoc modo limitantur tex. in c. po-
tuit. de loca. ubi purgatio moræ admittitur, & alia iu-
ra allegata per Bal. Sal. & Pau. de Caſt. in d. auth. qui rem.
& in d. l. eadem. quæ debent intelligi, niſi per cōducto
rem de ſoluendo penſionem certo tpe fuiſſet iuratū.
Cōductor. n. qui iure ſuo priuatur, & ob ceſſationem
unius penſionis tantum pōt expelli, iuxta not. p Bart.
in l. quæro. §. inter locatorem. ff. loc. & in l. vectigalia.
§. 1. ibiq; Imo. ff. de public. ius ſuum recuperat, morā
purgando, hoc eſt canonem decurſum ſoluēdo, quia
per unicam ceſſationem à præſenti uſu repellitur, do
nec mora purgetur, ut uolunt oēs in d. auth. qui rem.
& in d. l. eadem & in d. c. potuit. ſed quando iuratū fuit
de ſoluendo certo tpe, illo elapſo nunquam purgatio
moræ admittitur in pęnam, & odiū periurantis, ad tra
dita p Bar. & oēs in d. l. ſi inſulam. & plenè per Alex. &
alios in d. l. ſi quis maior. ¶ Quarto hoc vr̄ decidi † ex
not. per Bar. in l. quęro. §. inter locatorem. ff. loc. & in
d. l. uectigalia. §. 1. ibiq; Imo. ubi dixit, ꝙ ſimplex colo
nus, & is, qui rem ad modicum tempus conducit, ſi ſe
mel, & per unū anuum tantum ſoluere canonem ceſ
ſet, poterit à cōductore expelli, quamuis in emphyteo
ta biennium, uel triennium requiratur, per tex. in d. l.
adē & in l. pe. ff. eo. & idem ponit in d. auth. qui rem.
¶ Sexto, & ultimo pro hac cōcluſione multum facit,
6 nam pactū † de ingrediendo propria auctoritate, de
quo in l. creditores. C. de pig. exercetur non ſolū con
tra defunctum paciſcentem, ut ibi, ſed ēt contra hęre
dem, & ſucceſſorē uniuerſalem priuilegiatū indefen-
ſum, ut contra pupillum hęredem, ſeu eccleſiam, ma
ximè cū facto præterito defuncti, ut colligitur ex not.
p Bar. Sal. & alios in d. l. creditores. & per Bar. & Sal. in
l. ſi quis carialis. C. de ſacroſ. eccl. Locatori igitur licitū
erit ob ceſſationē ſolutionis non modo aduerſus cō-
ductorem, ſed ēt contra ipſius hæredes ēt pupillos rē
locatam propria auctoritate ingredi, attēto maximè,
ꝙ inter ipſum Albertum, & præfatum magiſtrum Pe
trumm ariam factū fuit pactum de ingrediendo bona
magiſtri Petrimariæ propria auctoritate abſq; licētia
iudicis, ſi conuentis contrauētum fuiſſet, ut ex inſtrō
apparet: & propterea uigore hmōi conuentionis hoc
ipſi Alberto licitum fuit ēt aduerſus filios hæredes, &
pupillos dicti magiſtri Petrimariæ. l. pro hæreditariis.
C. de hær. act. cum ſimil. ſupra alleg. ¶ Quibus tamē
non obſtantibus, opinionem contrariā de iure uerio-
rem eſſe exiſtimo: & pro clariori dicendorum intelli
7 gentia præmitto, † ꝙ id, quod ſupra dictum fuit, uide-
licet ꝙ ſi conductor canonem, ſeu penſionem certo
tpe ſoluere iurauit, & unicam penſionem tantum ſol
uere ceſſauit, cadit ipſo facto à iure ſuo, & à perpetuo
uſu pōt per locatorem expelli, inductum fuit in pęnā,
& odium ipſius conductoris periurantis, cū aliàs ceſ-
ſatio per biennium requiratur, ut uoluit Bal. per illū
tex. in d. c. querelam. & in d. l. ſi quis maior. ubi oēs, &
8 Alex. in conſ. præal. † Idē dicendum eſt fuiſſe in odiū,
& pęnam periurantis inductum, ꝙ ubicunq; iuramētum in-
teruenit, mora purgari non poteſt, ut uolunt omnes
per illum tex. in d. l. ſi quis maior. Bar. & alij in d. l. ſi in
ſulam. & Alex. in præal. conſi. ¶ Secundo præmitto, ꝙ
9 † pęna periurantis eſt perſonalis, ſeu iuramentum re
ſpectu reatus periurij eſt pſonale, nec ad hæredes tran
ſit, cum perſonam iurantis nō excedat, ut uoluit Bar.
in l. cum quis. §. codicillis. ff. de leg. 3. c. ueritatis. ibiq;
canoniſtæ de iureiur. & latè per Bar. in c. 1. eo. tit. in 6.
& faciunt no. in l. ex contractibus. & l. in cōſtitutioni-
bus. cum ſim. ff. de act. & obl. ¶ Tertio præſuppono, ꝙ
licet prædictis duobus caſibus, uel qn̄ quis ceſſat per
biennium, uel qn̄ iuratum fuit per annum, cadat à iu-
re ſuo, & ipſo facto perpetuo uſu priuetur, ut p ſcrib.
10 in locis p̄al. † nō tamen priuatur ex toto ipſo iure pro
pter ſpē reuiuiſcentiæ contractus, conductore ſoluen
te, & locatore acceptante, & perſeuerante in ipſa loca
tione, & ideò purgatio moræ ēt poſt ceſſationem biē
nij, uel unius anni, quando iuratum fuit, admittit̄, ut
in terminis dixit Ant. de But. in d. c. potuit. in fi. 4. col.
11 † Vnde Pau. de Caſt. in d. auth. qui rem. inquit, ꝙ ille,
qui per bienniū à ſolutione canonis ceſſauit, ipſo iure
cadit à locatione, & iure ſuo, ſi locator declarauerit,
nā declaratione facta locator poterit à re locata cōdu
ctorē propria auctoritate expellere. Quod ſuadet̄
ēt, nam ſcribentes cōiter concludunt, ꝙ conductor
non ſoluendo canonē per biennium cadit à iure ſuo,
& expelli pōt, ſi eccleſia, uel priuatus locator uoluerit
p tex. in d. auth. qui rē. & ibi Bar. & Pau. de Caſt. & not.
in l. 2. maximè per Mod. C. de iure emphy. & Spec. in
tit. de loca. §. nunc aliqua. uerſ. 13. & 163. ibiq; Bal. in
addit. uerſic. emphyteota cadit &c. & illa uerba, ſi uo-
let, ſeu ſi uoluerit, interpretantur, hoc eſt ſi declaraue
rit ſe uelle, ut eſt tex. clarus, vbi Pau. de Caſt. & ſcrib. in
l. ſi ita. §. illi ſi uolet. ff. de legat. 1. & Pau. de Caſtr. poſt
Bar. in l. 1. ff. de leg. 2. ibiq; Alex. plenè, dum reprobat
dictum Ang. & Alex. Pau. & alij in l. centeſimis. in fin.
ff. de uerb. obli. & facit tex. in l. fideicommiſſa. §. quan
quam. ff. de leg. 3. ubi uerba niſi uoluerit, important,
hoc eſt, niſi declarauerit ſe uelle, ut ibi p doct. Requi-
ritur ergo declaratio locatoris ad hoc, ut conductor
ob ceſſationē ſolutionis canonis cadat à iure ſuo, &
expelli poſſit, & ideò per ceſſationē non cadit à iure
ſuo ex toto, cū interim mora poſſit purgari, ut p Ant.
12 in d. c. potuit. in fi. 4. col. † quinimmò quamplures ſo-
lēnes doct. uidelicet Inn. à quo non vr̄ diſcedere Ant.
de But. & Pau. de Caſ. qui multos hoc tenere refert in
d. auth. qui rē. dicunt conductorem non ſoluendo ca-
nonem ipſo iure non cadere à iure ſuo, ſed per ſn̄iam,
per tex. in d. c. potuit. ubi etiam poſt ceſſationem mo
ra poteſt purgari, quod fieri nō poſſet, ſi conductor eſ
ſet ipſo iure priuatus, cū tunc purgatio moræ non ad-
mittatur. c. literas. de ſup. neg. præl. cum aliis ſupra ad
hoc propoſitum alleg. ¶ His præmiſſis ita ſe habenti-
bus, clarè ad deciſionē dubitationis propoſitæ inferri
pōt, ꝙ licet ipſe magiſter Petrusmaria principalis cō
ductor ob unicā unius anni tantū canonis ſolutionis
ceſſationē potuerit ab ipſo Alberto locatore propria
auctoritate expelli, & conſequenter in odiū, & pœnā
ipſius periurantis, & iuramento ſuo contrauenientis
morā purgare non potuiſſet per ſupradicta, tamen ſe
cus dicendū eſt in hęredibus, & filiis infantibus ipſius
magiſtri Petrimariæ, qui ignorauerūt, & adhuc igno-
rant patrē ſuum in ſolutione canonis ceſſaſſe, & cōſe
quenter à iure ſuo cecidiſſe. arg. l. ſi pupillus. ff. de acq.
hære. quoniam pęna periurij eſt perſonalis, nec perſo
nā excedit, nec ad hæredes tranſit, ut ſupra cōcluſum
fuit. ¶ Secundo ꝙ hæredes, & filij præfati magiſtri Pe
trimariæ ab ipſo Alberto nō poſſint ex cauſa prędicta
expelli, demōſtratur, nam aut Albertus hoc uult face
re ex diſpoſitione ſtatuti prædicti in §. liceat autem. &
13 hoc nō placet, neq; ſubſtineri pōt, in primis, quia † il-
lud ſtatutū loquitur in meris, & ſimplicibus locatio-
nibus, non aūt in mixtis, quæ naturā contractus inno
minati ſapiunt, qualis eſt locatio facta ad affictū fran-
candū, & cum promiſſione de uendendo, & faciendo
contractū, ſeu inſtrm̄ uenditionis pro certo pretio, q̄
14 † locatio nō dr̄ mera, & pura locatio, ſed mixta, & po
tius contractus conſuetudinarius, & innominatus, q̄
nominatus: & ꝑpterea ſtatutū loquens ſimpliciter de

 locatione

locatione ad locationem factam ad affictum francan
dum non extendetur, ut expreſsè, & in terminis quo-
ad hoc ſtatutum poſitum ſub dicta rubrica de pœna
uenden. rem alienam uoluit Alex. in conſ. 76. uolu. 5.
quia ſtatutum loquens in caſu ſimplici, ut in contra-
ctu ſimplicis locationis, caſum mixtum, hoc eſt loca-
tionē factam ad affictum francandum non compre-
hendit. arg. not. per do. Anto. in proœ. decretal. p not.
in l. 2. in prin. ff. de uer. obli. & in l. uim paſſam. §. præ-
ſcriptione. ff. de adult. unde dixit Bal. not. in l. hac con
ſultiſſima. C. qui teſta. fac. poſ. ꝙ ſtatutum loquens de
vltima voluntate nō extenditur ad donationem cau-
ſa mortis, quæ non eſt mera voluntas ultima, ſed de
ea participat, iuxta not. in l. fi. C. de donat. cauſ. mort.
in §. 1. Inſtit. de donat. & in l. 2. ff. de legat. 1. cū ſimil.
Et ꝙ huiuſmodi contractus non ſit, nec dicatur con-
tractus meræ locationis, neq; nominatus, ſed potius
contractus conſuetudinarius à cōſuetudine introdu-
ctus, & conſequenter innominatus, facit id, quod in
terminis uoluit Bal. in auth. eo decurſum. C. de dona.
ante nupt. & in rub. C. de rer. permut. per Bar. in l. iuriſ
gentium. §. quinimmò. in ult. col. ff. de pac. & Bald. in
l. fi. in 1. q. C. quando liceat ab emp. diſce. ubi habetur,
15 ꝙ † contractus conſuetudinarius à conſuetudine inuē
tus cenſetur contractus innominatus, niſi conſuetu-
do, uel lex ciuilis illi formā, & nomen dediſſet, ut per
Bar. in d. §. quinimmò. quod non contingit in termi-
nis noſtris, & Bartolus propriè in contractibus ad affi
ctum exemplificat, & hoc expreſſius dixit Bal. in d. au
16 then. eo decurſum. ¶ Nec dicatur, † ꝙ talis cōtractus,
licet ſit innominatus, tamē habeat ſimilitudinē cum
contractu locationis meræ, illiq́; æquiparetur, ut col-
ligitur ex promiſſione patientiæ, & ex aliis conuētio-
nibus in tali inſtrumento deſcriptis, quæ omnia pari-
ter in inſtrumento meræ locationis ponuntur: ergo
talis contractus ſecundum naturam contractus, cui
aſſimilatur, regi debet, & de eo debet idem iudicari,
quod de contractu locationis iudicatur. argu. l. 1. §. ſi
quis ſeruum. ibiq́; Bar. ff. depoſi. l. eum, qui. §. 1. ff. cō-
mo. & l. naturalis. §. fi. ff. de præſcrip. uerb. quoniā im-
mò talis contractus eſt à natura contractus meræ lo-
cationis longè diſſimilis, quia in hoc contractu agi-
tur de magno præiudicio, & de acquiſitione directi
dominij, uel quaſi, quod nō eſt in contractu meræ lo
cationis, ex quo non modo non acquiritur dominiū,
ſed nec poſſeſſio. l. non ſolet. ff. loca. l. qui rem. & l. ad
probationem. cum ibi not. C. eo. tit. & l. 1. cum ibi no.
C. commu. de uſucap. & ideò ſtatutum prædictum lo
quens de locatione debet intelligi de mera, & ꝓpria
locatione, & non de impropria, & non mera; quæ trā
ſit in contractum cōſuetudinarium, & innominatū.
17 arg. not. per Bal. in l. 1. C. de rer. permut. ubi † ſtatutum
loquens de contractu uenditionis non extenditur ad
contractum permutationis, qui eſt contractus inno-
minatus, ut in l. cum precibus. C. de rer. permu. d. l. na
turalis. §. 1. ff. de præſcri. uer. l. 1. ubi caſus. ff. de rer. per
mut. & tamē contractus permutationis eſt ſimilis cō
tractui uenditionis, ut in l. 2. ff. & C. de rer. permu. Sed
hoc ideò eſt ſecundum Bal. quia ſtatuta ſunt onero-
ſa, & ſtricti iuris, & hoc idē ſequitur Io. And. in addit.
ad Spe. in tit. de empt. & uend. §. nunc dicendum. il 2.
18 in addit. incip. eſt ſciendum. Præterea † quamuis con-
tractus permutationis, & contractus uenditionis in
aliquibus conueniant, & ſint ſimiles, in multis tamē
differunt, ut in l. 1. ff. de rer. permut. in d. l. naturalis. §.
1. & in d. l. 1. C. de rer. permut. & ideò iuriſconſul. in d.
l. 1. non uult argumētum de uno ad aliud procedere.
Nil mirum ergo, ſi ſtatutum loquens de uno non ex-
tenditur ad aliud. arg. ēt not. per do. meum Soc. in l. 2.
in prin. ff. de uer. obl. Ita ēt in caſu noſtro poſito, ꝙ cō

tractus francationis in aliquibus cū contra[...]
locationis conueniat, tamen in multis differ[...]
ſubſtantia, qm̄ in uno agitur de magno præiu[...]
de magna acquiſitione, in altero uerò de leui p[...]
cio, & de leui acquiſitiōe, ergo ſtatutū loquēs [...]
non extenditur ad aliud. arg. d. l. 1. ff. de rer. pe[...]
19 ctis not. per Bal. in d. l. 1. C. eo. Itē † in materia [...]
rū illi dn̄r caſus ſimiles, in quibus eſt eadē [...]
rō, & illi dn̄r diſſimiles, in quibus non eſt ea[...]
20 & Pau. de Caſt. in l. illud. C. de ſacroſ. eccl. [...]
diuerſa rō eſt inter contractū merę locat[...]
tractum locationis ad affictum francan[...]
nis noſtris, qm̄ in mera locatione cond[...]
pulſionem non priuatur aliquo iure, nec [...]
dicio afficitur, & conſequenter dominus [...]
ultra, quam haberet, acquirit, in location[...]
fictum francandum conductor aliquo iur[...]
grauiq́; præiudicio afficitur, ut ſupra dictum [...]
ſequenter dn̄s per expulſionem ius aliquo[...]
& ad propoſitū uideas not. per Pau. de Caſt. in [...]
qui rē. uerſ. non obſtat. l. pen. C. de ſacroſ. eccle[...]
oſtendendū rationem diuerſitatis hmōi iſta [...]
rat, ergo ſtatutū loquens de locatione ſimpli[...]
ra ad locationē ad affictum francandum no[...]
tur, cū ſit inter illas diuerſa ratio, iuribus u[...]
¶ Rurſus Bal. in lect. antiqua, uelut refert, [...]
Alex. in conſ. 17. uol. 4. in pen. col. in l. item [...]
21 §. qui impleto. ff. loca. multū elegāter dicit [...]
ſitio illius tex. quæ uult, ꝙ finita locatione, [...]
tpe, quo res fuit locata, res cenſeatur reco[...]
conductor in conductione perſeuerauerit, [...]
habet, qn̄ eſſemus in caſu, in quo ageretur [...]
tione, ſeu trāslatione utilis dominij, & ſic [...]
ꝑiudicio, nam tex. in d. §. qui impleto. loqu[...]
tur de modico præiudicio, & ſic in mera lo[...]
go minus locum haberet, qn̄ de acquiſitione [...]
latione dn̄ij directi ageretur, cū ſic de maio[...]
22 cio tractari diceretur. Sed † prædictū ſtatutum [...]
ceat. ēt loquitur ſimpliciter de locatione, [...]
diſponit, quod ius cōe, ut ex ſupra dictis co[...]
.n. per illud iuri cōi addi vr̄, ut ex eius uerbis [...]
ergo ſecundum ius cōe intelligi, & regula [...]
1. cum ibi not. per ſcrib. de conſti. in 6. & [...]
Sequitur itaq; ex prædictis, ꝙ ſtatutum [...]
bebit locū, quādo de acquiſitione, & tra[...]
minij, & ſic de magno præiudicio tractat[...]
terminis noſtris contingit per ſupradicta, [...]
bebit locū in contractu meræ locationis, [...]
leui, & modico præiudicio agitur, & hoc [...]
qm̄ caſus noſter tanquam non deciſus à ſtatu[...]
nebit in diſpoſitione iuris cōis. l. cōmodiſſi[...]
ſcrib. ff. de lib. & poſth. ¶ Præterea ꝙ hoc fie[...]
23 ſit uirtute prædicti ſtatuti, ſatis apertè oſtend[...]
tuta ſemper in dubio ita ſunt intelligenda, [...]
quā fieri poſſit, ius cōe lædant, & ſemper [...]
cōe ſunt interpretanda, & intelligenda, & [...]
reducenda. c. cū dilectus, & ibi Ant. de Bu[...]
& c. cām quæ. ubi bonus tex. de reſcri. ubi [...]
ad lites, quod eſt ſtricti iuris, prout eſt ſtatu[...]
de reſcr. c. cū olim dilecti. de off. deleg. & [...]
G. eo. tit. not. in c. edoceri. ꝑ glo. & in c. Ro[...]
reſcr. & c. 1. iūcta gl. 1. de rer. permu. in 6. ſemp[...]
ligitur, ac interpretatur, ēt peruertendo or[...]
reſcripto poſitum ſecundum ius cōe, & ad ius [...]
24 ducitur: & † maximè cū tale ſtatutū idem ſe[...]
ponat, quod fuit à iure cōi inductum, uideli[...]
ductor nō ſoluendo canonē poſſit propria [...]
te expelli, & cadat à iure ſuo, quod idē dicitur [...]
iure cōi d. l. ædem. d. §. inter locatorem. per Ba[...]
vectigalia. & not. in d. c. potuit. cum aliis [...]

Quare etiā hoc ſtatutū intelligendū, atq; interpretan
dū ſecundū ius cōmune, & de eo iudicandū, ſicut de
iure communi, argumento tex. cum ibi not. in c. 1. de
conſtit. in 6. & per Alex. in l. 4. §. prætor. ff. de damno
25 infect. & in l. 1. in princ. ff. ad legem falcid. ſed † ius cō
mune, quod vult conductorē ad modicū tēpus poſſe
expelli, & à iure ſuo cadere ob unicam ēt ceſſationē
integram, uel partis pēſionis, iuxta d. l. ædem. cū aliis
præallegatis, intelligitur, ac interpretatur, ut per lo-
catorē poſſit expelli à re locata, uel is cadat à iure ſuo
quoad uſum præſentē, & non quoad uſum perpetuū,
& ideo poſtea ſoluendo, & purgādo morā reſtituitur,
& ipſo iure uſum rei recuperat, ut not. dixit Bald. &
Pau. de Caſt. & Sali. poſt Iaco. Butrig. in d. auth. qui rē,
& idē Bal. Salic. ac alij in d. l. ædem. Anto. & alij in d. c.
potuit. ergo & eodem modo ſtatutū ſupradictū hanc
recipiet declarationē, & interpretationē, ꝙ per unicā
ceſſationē ſolutionis canonis conductor cadat à iure
ſuo, & poſſit propria auctoritate locatoris expelli à p̄-
ſenti uſu, & nō à perpetuo: quod quidē moram poſſe
purgari ſignificat, ut in locis p̄allegatis per Bal. & plu
ra ad propoſitū uideas tradita per Alex. in l. fi. §. in cō-
putatione C. de iure deliber. ¶ Et ſi diceretur, ꝙ ita
intelligēdo, ſtatutū eſſet ſuperfluum, nihilq; ultra ius
cōmune diſponeret contra l. 1. in fi. ff. ad municip. l. ſi
quando C. de inoffi. teſt. c. ſi Papa. de priuileg. in 6. &
not. in c. 1. de reſcrip. nec non contra not. per Bart. in
26 d. l. 4. § prætor ait. ff. de damno infec. reſpondeas, † ſa-
tis eſſe, ꝙ per ſtatutum aliquid noui ultra ius commu
ne inducatur, etiam ſi illud leue eſſet, & minimū, ut
colligitur ex not. per Bart. in l. 1. in princ. ff. ad legem
falcidiam qui dixit, ſatis dici per ſtatutū addi iuri cō-
muni, ex quo per illud additur, ſeu oritur nouum re-
medium agendi ex ſtatuto, uidelicet condictio ex le-
ge, argumento l. 1. ff. de condic. ex lege. quā reſpōſio-
nē ſequitur ēt Ioan. de Imol. in c. 1. de teſtam. & Ant.
de Butr. in c. ex parte. *l'ultimo*. de verb. ſig. additur etiā
per huiuſmodi ſtatutum tēpus, infra quod affictus, &
penſiones ſolui debent, ut ex eo colligitur: vel ſecun-
27 do ideo dicitur per ſtatutum addi iuri communi, q̄n
per ſtatutum confirmatur illud idem, quod à iure cō
muni fuit inductum, prout probatur Inſtit. de bono.
poſſ. poſt prin. verſi. aliquando. & in l. 3. §. ex hoc edi-
cto. cum ſequen. ff. naut. caupo. ſtabul. & hoc ēt ſenſit
Bart. per illum tex. in d. l. 1. in princ. ad legem falcid.
iunctis gl. ibi dedit, hoc eſt datā cōfirmauit, & ad hoc
optimè facit dictū Bal. in l. terminato. C. de fructi. &
28 lit. expen. q̄ licet ſtatutum dicat, ꝙ uictus uictori de
beat in expenſis condēnari, tamē debet intelligi, niſi
uictus iuſtam litigādi cauſam habuerit: & ſic penitus
ſecundum ius cōmune intelligetur, & hoc ſequitur
29 ēt Alex. in d. l. fi. §. in cōputatione. Vel tertio † per ſta-
tutum ſatis dicitur addi iuri communi quoad hoc, ut
ſtatutum non dicatur ſuperfluum, q̄n id, quod per ius
cōmune generaliter, ſeu uerbis generalibus eſt diſpo
ſitum, per ſtatutū ſpecialiter, & uerbis magis claris,
atque ſpecificis ſtatuitur, ueluti optimè probat tex. in
l. item apud. §. hoc edicto. ff. de iniur. & in l. ſi ſeruus.
§. inquit. ff. ad legem aquil. & eſt glo. not. in c. licet
canon. de electio. in 6. & Geminia. in c. cupientes. §.
hac generali. eo. tit. in 6. per not. in c. 1. de ſumma tri-
nit. & fide catho. in c. mandatum. de reſcrip. & in c. cū
tu. de uſuris. Ita ad propoſitum dici, & exemplificari
poteſt in caſu noſtro, ꝙ per ſtatutum cōfirmetur, uel
ſpecialiter diſponatur illud idem, quod aliàs erat de
iure cōmuni generaliter, ſeu uerbis generalibus indu
30 ctū. Præterea † tolleratur etiam, ꝙ ſtatutum ultra ius
cōmune nihil diſponat, q̄n intelligendo ſtatutū ali-
quid ultra ius commune diſponere abſurdum, & cō-
trarietas iuris, ſeu correctio reſultaret, ut colligitur
ex not. per Bart. in l. 1. §. nunciatio. in 4. col. ff. de noui
oper. nunc. per l. 1. C. de ſacro. ſanc. eccl. iuncta l. fi. C.
de teſta. milit. & optimè cōuenit id, quod dixit Bal. in
31 d. l. terminato. & Alex. in d. §. in cōputatione. & † lex,
ſeu ſtatutū ſemper debet intelligi, ne correctio reſul-
tet, niſi uerba tam clara eſſent, ꝙ correctio clarè colli
geretur. c. cum expediat. de elect. in 6. l. 1. C. de inoffi-
cio. donat. & Abb. ī c. 1. in 4. col. de reſcrip. & facit tex.
not. in c. dudū. de decimis. c. cum dilectus. & c. ad au-
diētiam. & ibiq; Ant. de But. & Imol. de cleri. nō reſi-
den. & Alex. in d. §. in cōputatione. in fi. uer. ibiq; Bar.
qui dixit, ſtatutū penitus debere intelligi ſecundū ius
cōmune, & nō ultra, ne reſultet abſurdum, & ne quis
damnū indebitè patiatur. Quod benè ad propoſitum
noſtrū nota, quia ſi ſtatutū ſupradictū intelligeretur,
ꝙ conductor ob unicā ceſſationē poſſet à perpetuo
uſu rei expelli, hoc eſſet ꝯ ius cōmune, & æquitatem,
itē pateretur conductor graue damnū, quia à iure frā
candi, & acquirendi dominiū excluderetur, & ſic ab-
ſurdū reſultaret, ut ex not. per Bald. Salice. & Paulum
de Caſtr. colligitur, & ſic ex prædictis omnibus mani-
feſtè conſtat, Alberto locatori rem locatam propria
auctoritate ingredi, & filios, ac hæredes dicti magi-
ſtri Petrimariæ conductoris excludere ex diſpoſitio-
ne ſtatuti prædicti non licuiſſe. ¶ Aut uolumus dice-
re, hoc fuiſſe ipſi Alberto licitū ratione iuramēti, quo
dictus magiſter Petrusmaria certo tempore ſoluere
iurauit, & non ſoluit, prout iurauit, & ſic ratione per-
iurij per ſupra adducta: & tunc eodē modo dico hoc
aduerſus hæredes, ſeu filios infantes ipſius magiſtri
Petrimariæ fieri non potuiſſe, q̄m cū hoc in odium, &
pœnā periurantis fuerit inductū. d. l. ſi quis maior. d.
c. querelam. & latius ſupra dictum eſt. hæc pœna ad
filios, & hæredes non tranſit, ſed ſolū ipſum iurantē
reſpicit, quia eſt perſonalis, nec iurantis perſonā exce
dit, ut ſupra fuit præmiſſum. ¶ Confirmantur p̄dicta
32 & alio modo, † nā cōductor, qui ceſſauit ſoluere per
biennium, uel per annum, q̄n iuratum fuit, quę duo
æquiparantur, ut per Bal. in d. c. querelā. ipſo iure non
priuatur ex toto propter ſpē reuiuiſcentiæ cōtractus,
& donec locator declarauerit, & uoluerit conducto-
rem à iure ſuo cecidiſſe, ut ſupra dictū eſt: ergo inte-
rim ante, quàm uoluerit, ſeu declarauerit ſe uelle, po
terit mora purgari per ea, quæ iam dixi. Et ſi dicatur,
Albertum in caſu noſtro declarauiſſe per proteſtatio
nē ſuam factā filiis, & hæredibus ipſius magiſtri Petri
mariæ, reſpondetur, ꝙ hæc declaratio profuiſſet utiq;
Alberto aduerſus magiſtrū Petrūmariam iurantē in
pœnā ſui periurij, ſed non nocet filiis, & hæredibus il
lius, q̄m cum hoc in pœnā periurantis fuerit introdu-
ctum, non debet ad eius hęredes extendi, quin aduer
ſus unicam ceſſationem ſolutionis penſionis morā
purgare poſſint, arg. not. per Bal. & alios ī d. auth. qui
rē. & in d. l. ædem. & ut ex ſupra dictis colligitur. ¶ Prę
33 dicta quoq; uera eſſe corroborantur, † nā id, quod di-
citur, ꝙ q̄n quis eſt ipſo iure priuatus, uel q̄n iuratum
fuit, mora purgari nō poteſt, ut iam latius dictū fuit,
non habet locū, neq; procedit de æquitate canonica,
& ꝯn̄r in terris eccleſiæ, arg. eorum, quæ habentur in
c. 1. de noui oper. nunciatio. & not. in c. 1. de conſtit.
cū ſimil. Nam de iure canonico, & eius æquitate ſem
per, & quandocunque etiam in caſibus, in quibus pur
gatio moræ aliàs non admittitur, poteſt mora purga
ri citra tamen præiudicium, & intereſſe aduerſarii, ad
tradita per Bal. in l. qui crimen. C. qui accuſ. non poſ.
& eſt gl. in c. apud miſericordem. 32. q. 1. c. ſuā. de pœ-
nis. & per hoc limitatur tex. d. l. ſiquis maior. ſecundū
Alex. ibi, & in l. ita ſtipulatus. ꝟla grāde. ff. de verb. obli.
ex quibus ſequitur, ꝙ filii, & hæredes præfati magiſtri
Petrimariæ moram purgare, & conſequenter in ipſa

conductione perſiſtere poterunt, nec aduerſus illos
exceptio periurij poterit opponi, cum periurium de-
functi filios, & hęredes non afficiat per iam ſæpius di
34 cta. ¶ Vltimo facit, nam † quamuis difficultas præſta-
tionis, & ſolutionis quem ab obligatione, & commiſ
ſione moræ nō excuſet. l. 2. §. ex his. & l. continuus. §.
illud. ff. de uerb. oblig. excuſat tamen à pęna periurij,
ut eſt tex. in c. breui. ibiq; Imo. de iureiuran. & c. que-
relam. eod. tit. ubi eodem modo quælibet iuſta, & ne
ceſſaria cauſa excuſat, & in d. l. ſi quis maior. & docto.
ubiq;. Sed magiſter Petrus Maria fuit in magna diffi-
cultate ſoluendi penſionē, quia non poterat conſeq
pecunias ſibi ab alijs debitas, ac faciebat, & fecit, quic
quid potuit, ut pecunias à ſuis debitoribus exigeret,
ac ēt ſub uſuris illas reciperet, ut notiſſimū eſt, & tūc
maximæ belli ſuſpitiones imminebāt, nec ius aduer-
ſus aliquos reddebatur, ergo ſequitur, ꝙ non poteſt
dici in periuriū incidiſſe, & illius pœna teneri, & con
ſequenter nec à iure ſuo cecidiſſe ex eo, quia unicam
penſionem non ſoluit, prout iurauit. ¶ Reſtat modo
ut in contrarium adductis reſpondeatur, quibus & ſi
ex prædictis aperta colligatur reſpōſio, tamen ſpecia-
lius reſpondendo dicas in primis non aduerſari ſtatu
tum primo loco allegatum, & ſecundo ꝙ certo tem-
pore ſoluere iuratum fuit, quia de his ſatis dictū fuit,
& oſtenſum ea filiis, & hęredibus prędictis non poſſe
obſtare. ¶ Non obſtat tertium, quia reſpōdetur, ꝙ de
æquitate canonica mora quandocunque, & oī caſu
citra præiudicium, & intereſſe aduerſarij purgari po-
teſt, ueluti ſupra proximè dictū eſt. Vel aliter dicas,
ut ex iam dictis colligi poteſt. Similiter non obſtat,
moram non poſſe purgari, quādo iuratum eſt, qm̄ il-
lud in caſu noſtro eſſet uerum aduerſus ipſum princi
palem cōductorē, ſed non aduerſus eius filios, & hæ-
redes: item illud nō procedit de æquitate canonica,
nec habet locum, quando iurās nō potuiſſet ſoluere
ex difficulate præſtationis, uel aliter ex iuſta, & neceſ
ſaria cā fuiſſet impeditus, ut hęc omnia ex iā deductis
conſtant. ¶ Non aduerſantur etiam no. per Bar. in d.
35 l. quæro. §. inter locatorē. & in d. l. uectigalia. quia † in-
telliguntur ſecūdū, quod declarant Bal. Pau. de Caſt.
& Salice. poſt Iaco. Butrig. in d. auth. qui rem. & in d.
l. ædem. ut procedant quoad præſentem uſum, & nō
quoad perpetuū, & ſic ꝙ mora purgari poſſit, ut ibi.
¶ Vltimo nō obſtat ſextū fundamentū, in quo ad-
uocati aduerſariorum potiſſimum faciunt fundamē
tum, dum dicunt, pactum de ingrediēdo propria au-
ctoritate ad hæredes tranſire, & ex facto præterito ēt
defuncti poſſe contra ſucceſſores uniuerſales ēt pu-
pillos, & indefenſos exerceri, ſicut pōt exerceri cōtra
eccleſiam, quæ ſucceſſit arg. eorū, quæ ſupra ſunt ad-
36 ducta, iunctis not. in c. 1. de reſtit. in integ. quoniā † re
ſpondendo fateor fundamentū ipſorum, ꝙ pactū de
ingrediendo propria auctoritate etiam contra hære
des ex facto præterito defuncti pōt exerceri, & rō eſt,
qm̄ propria natura pacti, & contractus eſt, ut ad hære
des, & ſucceſſores tranſeat. Vnde pactū ſimpliciter fa
ctum cenſetur pro hęredibus actiuè, & paſſiuè factū.
l. pro hæreditarijs. C. de hęre. ac. l. ex cōtractibus. ff. de
act. & obli. & l. 1. C. ſi cer. pet. Sed ꝙ licentia de ingre-
diendo propria auctoritatē rē locatā, qn̄ conductor,
q pēſionē certo tpe ſoluere iurauit, ſemel tm̄ ſoluere
ceſſauit, ex facto pterito defuncti tranſeat, & exerceri
poſſit immediatè cōtra hęredes cōductoris maximè
pupillos, & indefenſos, hoc negatur, neq; de iure ali-
quo mō fieri pōt p ſuperius adducta: & rō eſt, qm̄ ad-
uerſus defunctum principalē ſoluere, ut ſupra, ceſſan
tem hmōi licentia poteſt exerceri in pœnam, & odiū
ipſius defuncti piurātis, cum aliàs ceſſatio per biēniū
requireretur, ut ſupra dixi: quæ ratio in hæredibus de
functi non militat, quia pœna periurij eſt perſ[...]
& ad hæredes non tranſit, ut ſupra ſæpius dict[...]
gumentū itaq; ſumptū ex pacto contrahen[...]
cto ſuper licentia de ingrediendo propria au[...]
te, quod ſui natura ad omnes hæredes tranſ[...]
tiam de ingrediendo propria auctoritate [...]
unica ſolutionis canonis ceſſatione propter[...]
ceſſantis ſoluere non eſt bonū, quia hæc in [...]
pœnam periurantis ex diſpoſitione iuris [...]
conceditur, quæ pœna, ut ſupra, ad hære[...]
ter non tranſit. Nec obſtat, dū ex aduerſo [...]
inſtrumento inter ipſum Albertū, & m[...]
trummariam confecto reperitur pactu[...]
inter ꝯhentes initium de ingrediendo p[...]
ritate, ergo Alberto licuit ex huiuſmodi [...]
di, illoque uti etiam aduerſus hæredes m[...]
mariæ ex facto ipſius per ſupradicta, quia [...]
dū eſt ad hoc, ꝙ pactū de ingrediēdo &c. [...]
iuſmodi ꝯctibus, & inſtrumentis apponi [...]
bona ipſius debitoris pignorata, & hypot[...]
ſic ad obligationē acceſſoriā pignoris, & hyp[...]
non autem ad obligationē principalē exten[...]
ex tenore ipſius pacti, & inſtrumenti collig[...]
enim dicet, ꝙ per huiuſmodi pactū de ingr[...]
ſi ꝯuentum fuerit, data ſit licentia ipſi Albe[...]
tori de ingrediendo rē ipſius Alberti ratio[...]
uentionis, & quòd per tale pactum præfatu[...]
Petrusmaria conſtituerit ſe poſſidere nom[...]
ti rē, quę erat ipſius Alberti, & cuius ille ci[...]
ralem poſſeſſionem habebat? certè nullus. [...]
tur per tale pactum de ingrediendo fuiſſe [...]
to prouiſum reſpectu bonorū, quæ erant m[...]
trimariæ, & quæ magiſter Petrusmaria poſ[...]
caſu, quo is contraueniſſet, & non reſpectu [...]
nis, ac rei conductæ, quæ erat Alberti, & q[...]
tractū locationis ipſe Albertus poſſidebat [...]
rè ex ſerie pacti, & inſtrumēti conſtare poteſt [...]
uirtute pacti prædicti dici non poteſt, licit[...]
berto propria auctoritate rem, & poſſeſſio[...]
ingredi ob ceſſationem ſolutionis etiam a[...]
redes ipſius magiſtri Petrimariæ. Et ita [...]
prædictis omnibus ſum arbitratus. Laus D[...]

S V M M AE.

1 *Sententia, qua pronunciatum eſt inſtrumenta debere [...]*
fert neceſſario, ut etiam dicatur pronunciatum [...]
lorum inſtrumentorum non cecidiſſe.
2 *Contrariorum eadem debet eſſe diſciplina per contrarium.*
3 *Sententia tacita reſultat ex ſententia prolata ſuper [...]*
trarijs, quæ ſimul ſtare nequeunt, ut ſuper illo [...]
rio cenſeatur pronunciatum in contrarium.
Et illa ſententia tacita in rem iudicatam tranſit, obſ[...]
ptio rei iudicatæ, niſi ab ea fuerit appellatum.
4 *Conductorem cecidiſſe à iure ſuo; & ipſi conuenta, [...]*
in inſtrumento conductionis ſeruanda eſſe, repugn[...]
mul ſtare nequeunt.
5 *Appellationi aduerſarij adhærens perinde eſt, ac ſi [...]*
ſet, quando infra tempus datum ad appellandum [...]
6 *Commodo, & fauori ſuo quis renunciare poteſt.*
7 *De ſubrogato iudicatur idē, quod de eo, in cuius locū [...]*
8 *Cauſa quælibet iuſta etiam leuis, & quaſi fatua excuſat [...]*
ſi quis maior. C. de tranſac. & caducitate iurium, [...]
cludit, licet non maximam negligentiam, & num. 1[...]
9 *Pœnam l. ſi quis maior. C. de tranſac. ut quis incurrat, [...]*
doloſa, & fraudulenta contrauentio.
10 *Credulitas omnis maximè habens aliquam iuſtam cauſam [...]*
ſat à dolo.
11 *Periurium expoſcit dolum.*
12 *A periurio excuſatur non ſoluens tempore conuento, [...]*
pus ad ſoluendum fuit prorogatum.